

ความคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking)

หลักการและเหตุผล

นวัตกรรม (Innovation) คือ การใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาหรือประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ เช่น บริการ ผลิตภัณฑ์ หรือ กระบวนการใหม่ๆ (Service, Product, Process) เป็นต้น ที่มีคุณค่า(Value Creation) และมีประโยชน์ต่อผู้อื่น เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเมื่อมีคุณค่าและมีประโยชน์แล้วจะสามารถขยายผลต่อไปได้เชิงพาณิชย์ หรือขายได้

ความคิดเชิงนวัตกรรมในองค์กรถือเป็นการปฏิวัติกระบวนการทำงานแบบเดิม ๆ ที่เคยใช้ในการบริหารจัดการในอดีต ยิ่งปัจจุบันเทคโนโลยีการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาท ทำให้การรับรู้ของบุคลากรเติบโตอย่างรวดเร็ว ความคิดใหม่ ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา หากมนุษย์ได้มีการพัฒนาความคิด หรือนำความคิดดังกล่าวออกมาแสดง ก็เท่ากับเป็นการปิดกั้นความคิดอย่างเสรี

ความคิดเชิงนวัตกรรม คือ กระบวนการคิดของสมอง ซึ่งมีความสามารถในการคิดได้หลากหลายและแปลกใหม่จากเดิม โดยสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติ หรือหลักการได้อย่างรอบคอบและมีความถูกต้องจนนำไปสู่การคิดค้นและสร้างสิ่งประดิษฐ์ที่แปลกใหม่หรือรูปแบบความคิดใหม่

นวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ๆ หลายอย่างที่เกิดขึ้นมา ไม่ได้เกิดจากการวางแผนหรือกำหนดที่ชัดเจนว่า จะต้องทำให้เกิดขึ้นในปีนี้หรือเดือนนี้ หากแต่เกิดจากการเตรียมพร้อมบุคลากรให้มีทักษะ ความสามารถพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง และเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นในโลกที่มีความไม่แน่นอนอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนานวัตกรรมให้เกิดขึ้นได้จริงเพื่อสร้างการเติบโตในองค์กร สิ่งสำคัญมากอันดับต้นๆ คือ การสร้างเสริม บ่มเพาะบุคลากรให้มีเข้าใจการคิดเชิงนวัตกรรม เห็นเป้าหมาย วิสัยทัศน์แนวคิดในการสร้างองค์กรนวัตกรรมเช่นเดียวกับผู้นำในองค์กร จนสามารถพัฒนาการทำงาน กระบวนการทำงาน (Process Innovation) ให้ดีขึ้นเรื่อยๆอย่างต่อเนื่อง จนสามารถต่อยอดเป็นการพัฒนานวัตกรรมทางผลิตภัณฑ์หรือบริการ (Product/Service innovation) และท้ายสุดคือการพัฒนานวัตกรรมรูปแบบธุรกิจใหม่ๆ (Business Model Innovation) ได้

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

- เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้มีความเข้าใจในหลักการ เทคนิคและกระบวนการ คิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม และสามารถนำมาใช้ในงานได้จริง
- เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้ปรับทัศนคติและวิธีการเดิม สู่วิธีการใหม่ ๆ ในการคิดเพื่อแก้ปัญหาทางงานด้วยนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์
- เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้ฝึกทักษะและแลกเปลี่ยนมุมมองความคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรมซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของความคิดเชิงนวัตกรรม
- เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้มีความเข้าใจอย่างแท้จริงว่า “สิ่งดี ๆ และมีคุณค่าบางอย่างล้วนเกิดขึ้นได้เพราะความแตกต่างของคน” ซึ่งความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม จะเป็นตัวเชื่อมต่อความต่างนั้น
- เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้ว่า “รากฐานของการมีความคิดเชิงนวัตกรรม” นั้นต้องเริ่มต้นจากการมีความคิดเชิงบวกและความคิดสร้างสรรค์
- เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้ “คุณค่าของการมีความคิดริเริ่ม ความคิดใหม่ ๆ” จะช่วยพัฒนาตนเองและองค์กร ไปสู่ความยั่งยืน
- เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้ “เทคนิคการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยนวัตกรรม”
- เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้ “วิธีการระดมสมองเพื่อให้ได้มาซึ่งความคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์”

หัวข้อการอบรม

- **ความสำคัญของนวัตกรรม**
 - ความสำคัญของทักษะการสร้างนวัตกรรมในโลกยุคปัจจุบัน
- **รู้จักและเข้าใจกระบวนการสร้างนวัตกรรมและทักษะของการสร้างนวัตกรรม**
 - ทักษะของนักเก็บข้อมูล : การตั้งคำถามและการสังเกต (ค้นหา) การตั้งคำถามและการสังเกต เพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือปัญหาเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือการสร้างนวัตกรรม
 - ทักษะของนักคิด : การหาไอเดียใหม่และการระดมสมอง (ค้นพบ) หลังจากทีนักเก็บข้อมูลได้รวบรวมข้อเท็จจริงต่างๆ แล้ว นักคิดจะหาคำตอบ แนวทางการแก้ไข การหาไอเดียใหม่ ดังนั้นเนื้อหาส่วนนี้จะกล่าวถึงการพัฒนาทักษะของนักคิดคือ การหาไอเดียใหม่ การระดมสมองอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ทักษะของนักทำ : การทำต้นแบบ (ลองทำ) เนื้อหาส่วนนี้จะกล่าวถึงทักษะที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของนักทำ คือ การทำต้นแบบ (prototype) เพื่อทดสอบไอเดีย วิธีนี้จะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจไอเดียได้ชัดเจนมากขึ้น เนื้อหาส่วนนี้จะอธิบายวิธีการทำต้นแบบต่างๆ และการสร้างต้นแบบอย่างง่ายของแอปในสมาร์ทโฟน

- ทักษะของนักสื่อสาร : การนำเสนอทักษะของนักเก็บข้อมูล : การตั้งคำถามและการสังเกต หลังจากที่เราสร้างผลงานแล้ว นักสื่อสารจะต้องสื่อสารผลงานหรือนวัตกรรมเพื่อให้ผู้อื่นเห็นพ้องหรือคล้อยตาม ดังนั้นเนื้อหาส่วนนี้จะทำให้ผู้เรียนฝึกนำเสนอไอเดียหรือแนวคิดของตนให้ผู้อื่นทราบอย่างมีประสิทธิภาพ
- การพัฒนานิสัยหรือโครงการนวัตกรรม : เนื้อหาส่วนนี้จะสรุปเนื้อหาและแนะนำวิธีพัฒนาโครงการนวัตกรรมและการพัฒนานิสัยของนักสร้างนวัตกรรมอย่างยั่งยืน โดยวิทยากรจะมอบหมายวิธีฝึกนิสัย กิจกรรมหรือโครงการเพื่อให้ผู้เรียนที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานของตนเอง

ภาพรวมของการคิด

- กระบวนการคิด (Thinking Process)
- ความคิดเชิงบวก (Positive Thinking)
- ความคิดริเริ่ม (Initiative Thinking)
- ความคิดนอกกรอบ (Lateral Thinking or Think out of the box)
- ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)
- การคิดอย่างเป็นระบบ (Systematic Thinking)
- ความคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking)
- กิจกรรมเพื่อการฝึกฝนพัฒนาทักษะการคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์
- กิจกรรมกลุ่มเพื่อฝึกฝนการระดมสมอง (Brain Storming) ให้ได้มาซึ่งความคิดสร้างสรรค์
- เทคนิคต่างๆ ในการให้ได้มาซึ่งความคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์
 - หลักการคิดด้วยมิติ 4 ย. (โยง,ใหญ่,แยก,ย่อย)
 - การคิดด้วยหมวก 6 ใบ, การคิดแบบผู้ชนะ 10 คิด
 - การดักจับความคิด (Idea spotting)
 - กระบวนการจัดลำดับความคิด
 - การประยุกต์ใช้ในการเขียนภาพภูมิความคิด (Mind Map & Concept Map)
 - เทคนิค “ไม่พอใจกับสิ่งที่มีอยู่...หรือสิ่งที่เป็นอยู่”
 - เทคนิค “ตรงกันข้าม”

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ผู้เข้าอบรมได้มีความเข้าใจในหลักการ เทคนิคและกระบวนการ คิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม และสามารถนำมาใช้ในงานได้จริง
- ผู้เข้าอบรมได้ปรับทัศนคติและวิธีการเดิม สู่วิธีการใหม่ๆ ในการคิดเพื่อแก้ปัญหาทางนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์
- ผู้เข้าอบรมได้ฝึกทักษะและแลกเปลี่ยนมุมมองความคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรมซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของความคิดเชิงนวัตกรรม

- ผู้เข้าอบรมได้มีความเข้าใจอย่างแท้จริงว่า “สิ่งดีๆ และมีคุณค่าบางอย่างล้วนเกิดขึ้นได้เพราะความแตกต่างของคน” ซึ่งความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม จะเป็นตัวเชื่อมต่อความต่างนั้น
- ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้ว่า “รากฐานของการมีความคิดเชิงนวัตกรรม” นั้นต้องเริ่มต้นจากการมีความคิดเชิงบวกและความคิดสร้างสรรค์”
- ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้ “คุณค่าของการมีความคิดริเริ่ม ความคิดใหม่ๆ ” จะช่วยพัฒนาตนเองและองค์กรไปสู่ความยั่งยืน
- ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้ “เทคนิคการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยนวัตกรรม”
- ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้ “วิธีการระดมสมองเพื่อให้ได้มาซึ่งความคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์”

รูปแบบหลักสูตร

- การบรรยาย 30 %
- เกมส์ / กิจกรรมกลุ่ม / ฝึกปฏิบัติ Workshop 70%

วิทยากรผู้สอน

อาจารย์อนุภาพ พันชำนาญ